

جامعه‌شناسی

۱. گزینه «۲» - مسلمانان آسیای جنوب شرقی از طریق تجارت با فرهنگ اسلامی آشنا شدند و به آن روی آوردند.

- رشد تجارت و برده‌داری و انتقال برده‌های سیامپوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازار گنان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کند.

- دولتهای سکولار غربی از طریق تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمل‌های فراملی‌نوی نیز بر رخسای سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

- در دوره استعمار، برخی از جوامع مانند چین، عثمانی و ایران، تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه استعماری به سر می‌بردند.

(بنی‌زاده) (پایه یازدهم - درس هفتم - صفحه ۵۶، ۵۸ و ۶۱) (متوسط)

۲. گزینه «۲» - کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال، در جهت استقلال این کشورها با تعدیل جهانی ثروت نیست.

- خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود جامعه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی از دست بدهد و در نتیجه عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و بررسی و به گهناهای تقلیدی فراگیرد.

- اسباب ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چیمپلیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

- برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ... بین دولتها شکل گرفته است. (بنی‌زاده) (پایه یازدهم - درس هشتم - صفحه ۶۶، ۶۸ و ۷۰) (متوسط)

۳. گزینه «۴» - عمارت‌های اول، دوم و چهارم (۳ عمارت) درست می‌باشد. اما عبارت سوم نادرست می‌باشد زیرا یکی از شبه‌های تربیت جنگیان جوامع غربی (توسط جهان غرب)، توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی می‌باشد. جوامع غربی، بخشی از علوم طبیعی را که برای خدمت‌رسانی به غرب مورد نیاز است، به کشورهای درحال توسعه آموزش می‌دهند ولی از آموزش دانش‌های راهبردی خودداری می‌کنند.

(بنی‌زاده) (پایه یازدهم - درس هشتم - صفحه ۵۷، ۵۸ و ۶۸) (متوسط)

۴. گزینه «۲» - لیبرالیسم اولیه با تکیه بر آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت لیبرالیسم اولیه که بیش‌تر رویکردی فردی و اقتصادی داشت، به حمایت و دستگیری از نفع‌طلب بود و روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در فرهنگ ریخت و کشاورزان را از بردگی رها کرد. (بنی‌زاده) (پایه یازدهم - درس نهم - صفحه ۷۴ و ۷۸) (متوسط)

۵. گزینه «۱» - جنگ ویتنام، چینی‌ترین جنگ قرن بیستم نام گرفت. این جنگ زمینی آغاز شد که تنش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود. در این جنگ نیروهای آمریکا و شوروی در برابر یکدیگر صف‌آرایی کردند.

- از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

- نظریه «جنگ تمدن‌ها» که بنامول هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابل به مقاومت کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد.

- تقابل شمال و جنوب، تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

(بنی‌زاده) (پایه یازدهم - درس نهم - صفحه ۸۵ و ۸۶) (متوسط)

۶. گزینه «۳» - چالش بلوک شرق و غرب، از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آمد.

- پس از اینکه لیبرالیسم اولیه، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت، بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غلظت، در کشورهای غربی شکل گرفت.

- آگوست گنت، جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود؛ بعد از انقلاب صنعتی، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.

- در آخرین مرحله درگیری‌ها، دیگر دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ به وقوع خواهد پیوست و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.

(بنی‌زاده) (پایه یازدهم - درس نهم - صفحه ۷۸، ۸۱ و ۸۴) (متوسط)

۷. گزینه «۳» - جامعه‌شناسی (رویکرد) تفسیری، سیاست و قدرت را پدیده‌های معنایی و با ارزشی می‌داند اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند و نمی‌تواند برای مقایسه آن‌ها با یکدیگر و تشخیص درست از غلط یا خوب و بد، ملاک و معیاری به‌دست آورد.

بنابراین رویکردهای تبیینی و تفسیری ملاک و معیاری برای داوری علمی درباره همه لایه‌های قدرت، سیاست و ارزش‌های سیاسی به‌دست نمی‌دهند.

(بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحه ۶۵ و ۶۷) (متوسط)

۸. گزینه «۲» - در بحث منابع یا عوامل قدرت یعنی مالکیت، سازمان و شخصیت به ترتیب دارای ابزارهای اعمال قدرت تشویقی، اقتضایی و تنبیهی است و ارزش‌های اجتماعی آن به ترتیب ثروت، دانش و قدرت می‌باشد.

قدرت اقتضایی، برخلاف قدرت تنبیهی و تشویقی با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تبلیغ قدرت، اعمال می‌شود. در قدرت اقتضایی، تبعیت و پیروی نشانه کار درست است و پیروی‌کننده در مواردی متوجه تبعیت و پیروی خود نمی‌شود و به عبارتی برای پیروی، محاسبه سود و زیان خود را نمی‌کند. (بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحه ۵۹ و ۶۲) (متوسط)

۹. گزینه «۳» - مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی، سازمان است. سازمان یعنی جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترکی دارند.

- سیاست دو وجه یا بعد اصلی دارد. یک بعد آن تنظیم و تدبیر امور (که امروزه به قانون کاهش یافته) و بعد دیگر آن، ضمانت اجرای قانون است که نیازمند قدرت می‌باشد.

- جامعه‌شناسان انتقادی می‌گویند وجه اشتراک دو رویکرد تبیینی و تفسیری محافظه‌کار بودن آن‌هاست. این دو رویکرد نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

- در کنش سیاسی، یا به قصد تعبیر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن.

(بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحه ۵۶، ۶۱ و ۶۵) (متوسط)

۱۰. گزینه «۱» - مهم‌ترین هدف ما در زندگی، دستیابی به فضیلت‌های فردی و سعادت همگانی است و فضیلت و سعادت در زندگی خوب یا جلمعه خوب به‌دست می‌آید.

- وجه مشترک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی این است که هر دو، پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خودآگاهی دارد. در مورد نخست به دلیل اجبار و در مورد دوم برای پاداش پیروی می‌کند.

- سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به شیوه کارآمد و مؤثر به کار می‌گیرد.

- در نظام لیبرال دموکراسی، آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی است و ثبات، رفاه و سلطه بر طبیعت از دیگر ارزش‌های مهم آن به‌شمار می‌روند.

(بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحه ۵۷، ۵۸ و ۶۲) (متوسط)

۱۱. گزینه «۲» - تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلافات و تضادهای افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، سیاست و عمل سیاسی را در زندگی اجتماعی پدید می‌آورد.

- طرفداران تشریفاتی اجتماعی چنین می‌توانند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند بنابراین عادلانه‌اند اما در واقع نابرابری‌های اجتماعی همیشه نتیجه نابرابری‌های طبیعی نیستند.

- غلبه رویکرد تبیینی موجب شد که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کار علم نبود.

- رواج سیاست نامعنوی و سیاست‌نامه‌ها که مجموعه نصیحت‌هایی برای ماک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است که در گذشته، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است.

(بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس ششم - صفحه ۷۷، ۷۸ و ۷۹) (متوسط)

۱۲. گزینه «۴» - رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد. جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. این رویکرد علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا بتواند چنین معیارهایی را جست‌وجو کند.

(بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس هشتم - صفحه ۸۱ و ۸۲) (متوسط)

۱۳. گزینه «۳» - گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به رویکرد طرفداران تشریفاتی اجتماعی ارتباط دارد اما قسمت اول گزینه «۳» نمی‌تواند درست باشد، زیرا طرفداران تشریفاتی با تأکید بر کارکردهای تشریفاتی و با طبعی دانستن آن، نقش انسان و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

(بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس هشتم - صفحه ۷۵ و ۷۷) (متوسط)

۱۴. گزینه «۱» - مخالفان تشریفاتی اجتماعی، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

- در رویکرد عادلانه (عدالت اجتماعی)، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

- جامعه‌شناسان طرفدار تشریفاتی اجتماعی، معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آتل، نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

- در رویکرد دوم (مدل کمونیستی)، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

(بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس هشتم - صفحه ۷۲ و ۷۵) (متوسط)

۱۵. گزینه «۴» - در سه گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به تفاوت رویکرد یا مدل لیبرالی و رویکرد کمونیستی به درستی اشاره نشده است. اما گزینه «۴» این تفاوت‌ها را بیان کرده است زیرا طرفداران تشریفاتی با طبعی دانستن تشریفاتی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. اما مخالفان تشریفاتی اجتماعی (مدل کمونیستی) معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. (بنی‌زاده) (پایه دوازدهم - درس هشتم - صفحه ۷۲ و ۷۴) (متوسط)

روانشناسی

۱ گزینه «۲» - اطلاعات حافظه به این دلیل ارزشمند تلقی می‌شود که می‌تواند تفکر ما را بسازد. هرچه اطلاعات بیشتری در حافظه داشته باشیم برای تفکر آمادگی بیشتری خواهیم داشت. اطلاعات حافظه و جریان تفکر لزوماً سبب شکل‌گیری حافظه قوی نمی‌شود. (رد گزینه «۱») و این اطلاعات مواد لازم جهت تفکر است نه این که حاصل تفکر باشد. (رد گزینه «۳») و این اطلاعات بعد از طی شناخت پایه حاصل می‌شوند نه این که منجر به شکل‌گیری شناخت پایه شوند. (رد گزینه «۴»)

(یکمختص) (درس پنجم - فکر ۱ حل مسئله - صفحه ۱۱۴) (انتخاب)

۲ گزینه «۴» - عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص نه دلیل موانع موجود و مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود را مسئله را می‌نامیم. (یکمختص) (درس پنجم - فکر حل مسئله - صفحه ۱۱۶) (متوسط)

۳ گزینه «۲» - حضرت علی (ع) سخن داده شده را درباره اهمیت مشورت کردن و تصمیم‌گیری بیان فرموده است و همچنین ایشان در کلامی دیگر شرط تصمیم‌گیری را رسیدن به یقین می‌داند و در حکمت ۲۷۴ نهج‌البلاغه می‌فرماید «چون به یقین رسیدید اقدام کنید». (یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۲۷) (انتخاب)

۴ گزینه «۱» - عبارت اول نادرست است زیرا تصمیم‌گیری‌های شخصی می‌تواند ساده باشد مانند تصمیم‌گیری خرید کفش.

عبارت دوم نیز نادرست است زیرا حساسیت ما نسبت به از دست دادن با ملاحظات خطر از دست دادن توضیح داده می‌شود نه نبودمندی مورد انتظار.

عبارت چهارم نیز نادرست است زیرا تصمیم‌گیری‌های تکانشی در دوره نوجوانی بیش از دوره‌های دیگر دیده می‌شود نه تصمیم اجتنابی.

(یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - ترکیبی) (متوسط)

۵ گزینه «۲» - درست است که روش تحلیلی دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین می‌کند، اما چون زمان‌بر است مردم تمایل کمتری برای به کارگیری آن در حل مسئله نشان می‌دهند. (یکمختص) (درس پنجم - فکر ۱ حل مسئله - صفحه ۱۱۵) (متوسط)

۶ گزینه «۱» - ویژگی‌های تصمیم‌گیری مردم: ۱- توجه به موضوع انتخاب‌ها ۲- بر و کار داشتن با اولویت‌ها ۳- انتخاب بهترین اولویت

ویژگی‌های حل مسئله: ۱- توجه به یافتن راه‌حل‌ها ۲- بر و کار داشتن با راه‌حل‌ها ۳- انتخاب راه‌حل منتهی به حل مسئله

(فرارسی ۱۴۰۱ یا تغییر) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - ترکیبی) (متوسط)

۷ گزینه «۱» - ما در این قسمت فقط یک پاسخ صحیح داریم و آن هم گزینه «۱» است. گزینه «۲» از آن جهت نادرست است که تعارض نتیجه ناتوانی در تصمیم‌گیری است نه نلشی از سبک‌های مختلف تصمیم‌گیری. گزینه «۳» نیز اساساً نادرست است و گزینه «۴» به این دلیل نادرست است که روش مبتنی بر همه تصمیم‌گیری‌ها روش منطقی نیست.

(فرارسی ۹۸ یا تغییر) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۵۲) (متوسط)

۸ گزینه «۴» - در عبارت اول ترس دانش‌آموز از ناتوانی در برابر پاسخگویی به سوالات آموختار خود گویای کوچک شمرن خود است که جزو موانع تصمیم‌گیری است کسی که خود را کوچک بشمارد اعتماد به نفس پایینی خواهد داشت و این فرد نمی‌تواند در فرایند تصمیم‌گیری موفق باشد. در عبارت دوم فرد با وجود شواهد دینی کافی برای جابجایی نوسان غیبت این کار را انجام می‌دهد بنابراین دچار قاعده غلط سوگیری تولید می‌شود عبارت سوم نیز مانند عبارت قبل به دلیل این که فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید می‌کند استفاده می‌کند دچار سوگیری تولید می‌شود.

(یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۴۶) (متوسط)

۹ گزینه «۲» - علت ناتوانی این دانش‌آموز تفاوت مسائل جدید و مسائلی است که قبل از آن حل می‌کرده است. بنابراین او تلاش می‌کند با بهره‌گیری از یادگیری‌های گذشته مسائل را حل کند تاثر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند.

(یکمختص) (درس پنجم - فکر ۱ حل مسئله - صفحه ۱۱۲) (متوسط)

۱۰ گزینه «۳» - بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر ← مرحله هفتم ارزیابی پیامدهای هر انتخاب و اولویت ← مرحله چهارم

(یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۴۸) (متوسط)

۱۱ گزینه «۱» - در این مثال غزاله دچار تعارض شده است. تعارض وی نلشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری برای انتخاب موضوع خوشی و جذاب است. بنابراین این نوع تعارض گرایش - گرایش نام دارد. مردد بودن غزاله نلشی از ناتوانی وی در حل مسئله نیست زیرا او از بین اولویت‌های موجود به دنبال راه مطلوب‌تر و انتخاب مطلوب‌تر است. (رد گزینه «۳»)

(یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۵۱) (متوسط)

۱۲ گزینه «۳» - چون این تصمیم‌گیری براساس بررسی سوابق علمی و تحصیلی است پس تصمیم پیچیده‌ای نخواهد بود و نیازمند طی مراحل زیادی نیست. لذا از آن جا که نحوه تدریس و عضو هیئت علمی شدن بر روند دانشجویان و دانشگاه‌ها تأثیرگذار خواهد بود جزو تصمیمات مهم تلقی می‌شود. (یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۲۹) (متوسط)

۱۳ گزینه «۱» - پیوندهای ناتوانی در حل مسئله شامل نااکلی و فشار روانی می‌باشد که راهکار مفید برای غلبه بر آن پرورش روش‌های کارآمد دستیابی به حل مسئله است. دقت کنید که در گزینه «۳» راهکار بر طرف شدن نااکلی را کسب مهارت جهت دستیابی فوری به مسئله دانسته نه حل مسئله. (یکمختص) (درس پنجم - فکر ۱ حل مسئله - صفحه ۱۱۴) (متوسط)

۱۴ گزینه «۲» - ملاک‌های تصمیم‌گیری شامل هزینه، منفعت و سودمندی و میزان خطر می‌باشد و میزان اهمیت جزو ملاک‌های تصمیم‌گیری نیست.

(یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۴۱) (انتخاب)

۱۵ گزینه «۲» - سبک تصمیم‌گیری جولان آتن به جای فکر کردن، تقلید کورکورانه از نیاکان و اجدادشان بوده. بنابراین گزینه «۲» صحیح است.

(یکمختص) (درس ششم - فکر ۲ تصمیم‌گیری - صفحه ۱۴۵) (متوسط)